

Regenwormen

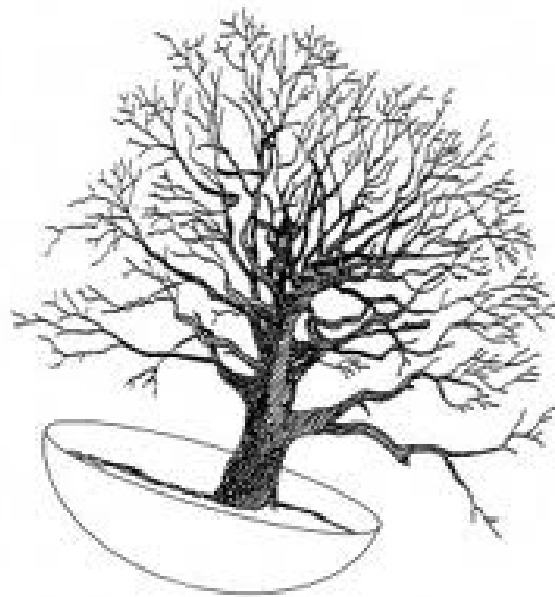
© Mercis bv, 1997

BOOMFEESTDAG

Beter behandeld. Beter beschermd.

Op Nationale Boomfeestdag gaan jullie één of meerdere bomen planten.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Na het planten van de boom mogen jullie regenwormen uitzetten.

Voordat jullie dit gaan doen, willen we jullie eerst iets meer vertellen over regenwormen en het nut dat ze hebben in de bodem en voor jullie nieuw geplante boom.

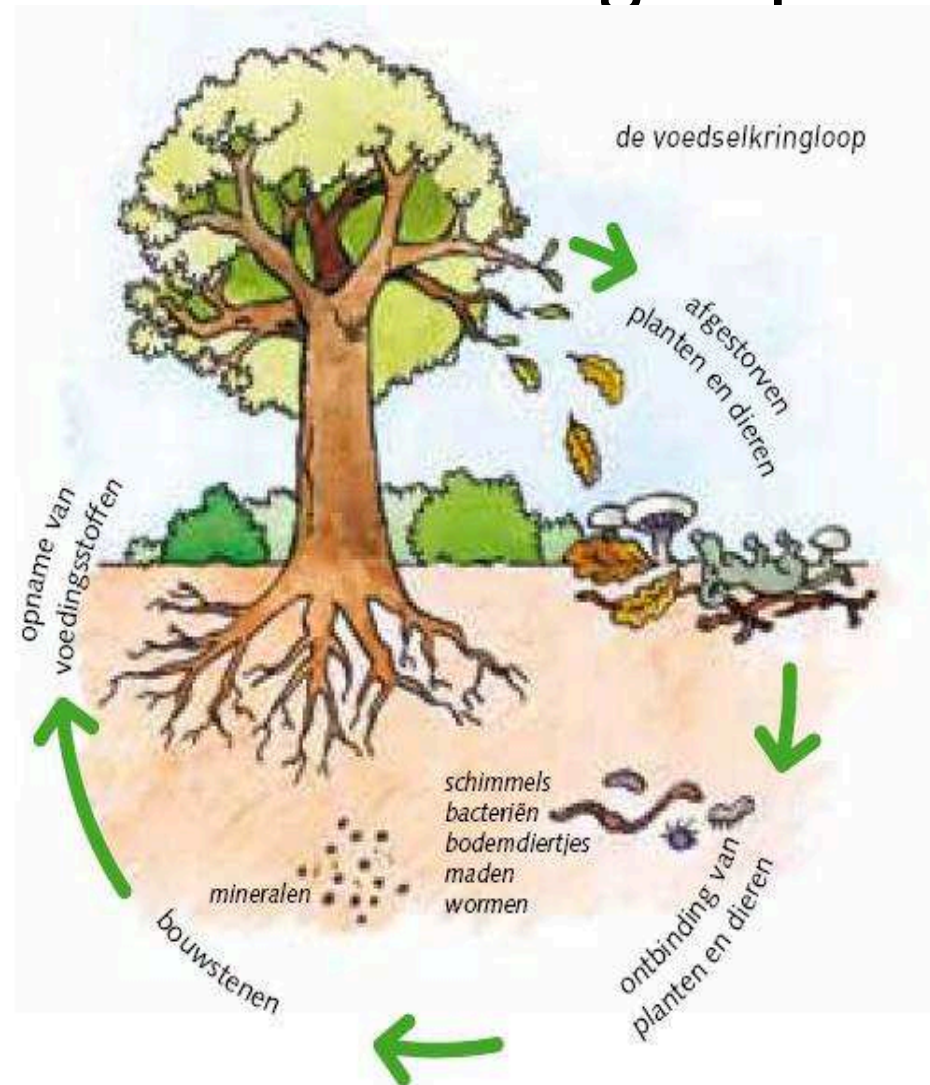
Zoals jullie weten, bomen staan in de grond.

Bomen hebben zuurstof, water, voeding en bodemleven nodig om te kunnen leven in de grond.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Voedselkringloop

Beter behandeld. Beter beschermd.

Wereldwijd komen er wel 2.200 soorten regenwormen voor.

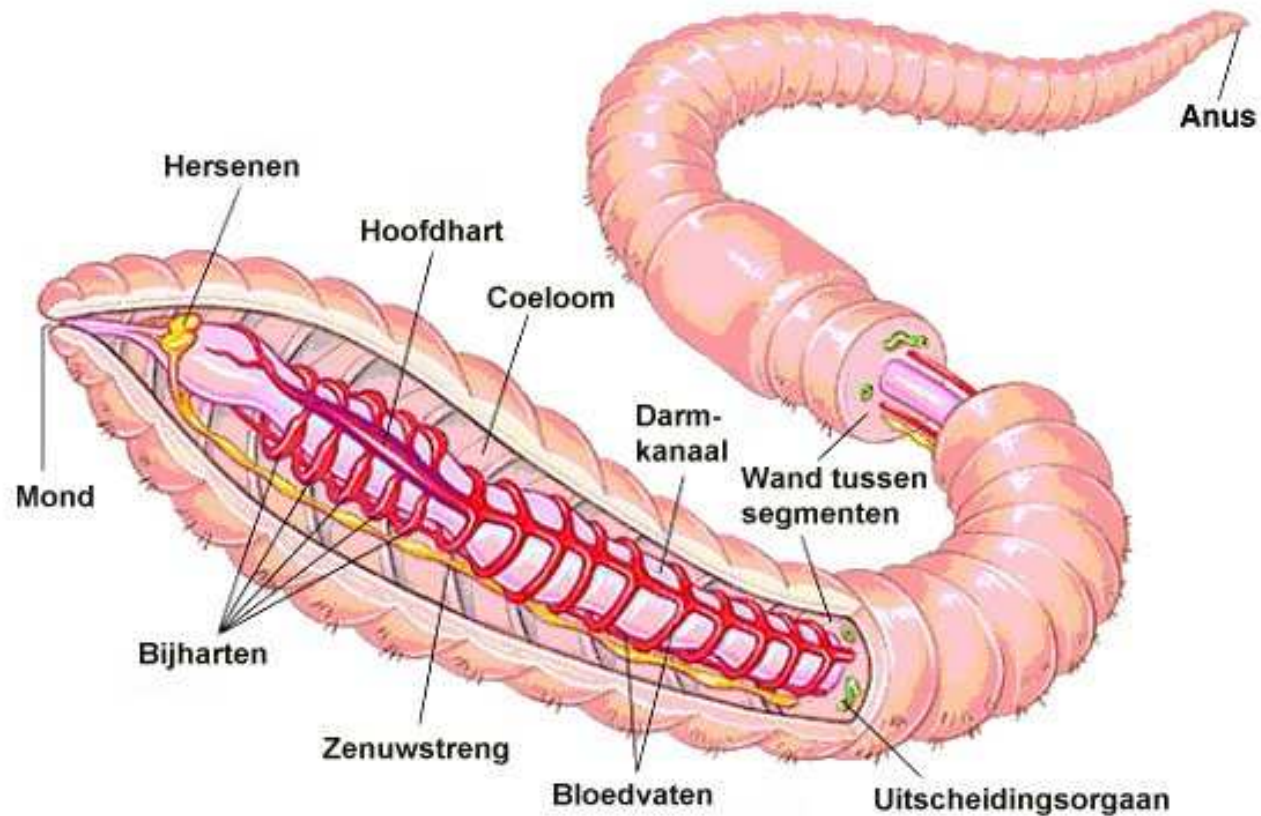
In Nederland komen ongeveer 25 soorten regenwormen voor.

Het gemiddelde gewicht van een regenworm is 1 gram.

In een gezonde bodem zitten 150 tot 350 gram regenwormen per m².

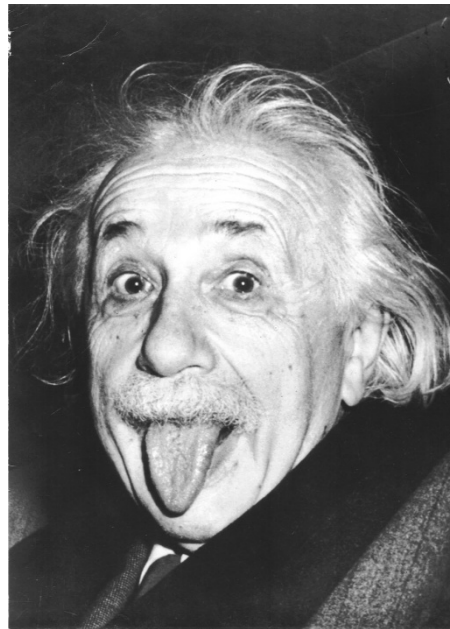
Hoe zit een regenworm in elkaar?

Beter behandeld. Beter beschermd.

Zoals jullie op de tekening hebben gezien heeft een regenworm een kop en een kont.

Hij heeft hersenen, maar die zijn erg klein en alleen gericht op overleven, het is dus geen grote denker.

De regenworm heeft 1 hoofdhart en een heleboel bijharten, dat kunnen er wel 12 of soms meer zijn.

Als je een regenworm in 2 stukken hakt dan gaat de achterkant altijd dood.

Heeft de voorkant het hoofdhart en nog minimaal 6 bijharten over, dan kan de voorkant een nieuwe staart maken en blijft overleven.

De regenworm is opgebouwd uit een soort “zwembandjes, gevuld met vocht” dat zijn de ringetjes die je ook ziet op de tekening.

Door die ringen uit te rekken of in te trekken kan de regenworm zich bewegen.

Aan die ringen zitten borsteltjes die het voorbewegen makkelijker maken.

Een regenworm heeft geen ogen, maar kan met zijn voor- en achterkant wel licht en donker onderscheiden.

Een regenworm houdt niet van licht en kruipt dan weer snel de grond in.

Een regenworm eet dood of rottend organisch materiaal, dus blaadjes, beurse plekken op appeltjes, afgemaaid gras en ga zo maar door. Een regenworm eet geen vlees!

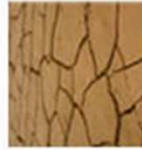
Een regenworm legt eitjes, waaruit jonge regenwormen geboren worden.

Een regenworm is tweeslachtig, hermafrodit, dat wil zeggen dat hij zowel mannetje als vrouwtje is.

Toch moet de regenworm “kroelen” met een andere regenworm om zijn eitjes te bevruchten.

Beter behandeld. Beter beschermd.

We kunnen regenwormen verdelen in 3 groepen:

Mestpiertjes en compostwormen, die zijn klein en rood en komen voor tot 5 cm diep in de bodem.

Horizontale regenwormen, ze zijn roze en bewegen kriskras door de eerste 60 tot 80 cm van de bodem

Verticale regenwormen, ze zijn grijs/roze en pendelen alleen maar loodrecht op en neer. Ze kunnen wel 3 meter diep de grond in, tot het grondwater.

Bedreiging voor regenwormen:

Chemische middelen zoals kunstmest of middelen tegen onkruid

Graafwerkzaamheden en zwaar verkeer.

Het in de bodem werken met te nat weer.

Bestrating/asfalt dat zorgt dat ze niet naar boven kunnen.

Te veel water, het barsten van een waterleiding of het onderwater staan van een uiterwaarden

Beter behandeld. Beter beschermd.

Wat doet een regenworm?

Een regenworm graaft in de grond en maakt dan een gangenstelsel.

Daardoor komt er zuurstof in de bodem.

Ook kan daardoor het water sneller worden aangevoerd , maar ook worden afgevoerd.

Planten en bomen maken gebruik van die gangen om hun wortels in te laten groeien.

Ander bodemleven gebruikt de gangen ook om zich heen en weer te bewegen door de bodem.

De regenworm poept op en onder de grond.

Wormenpoep is makkelijk opneembaar eten voor bomen en planten.

Waar zetten we regenwormen uit:

Bij een bodem die heel erg verdicht is.

Bij een bodem die heel erg nat is.

Bij een bodem waar de bovenlaag juist erg droog is.

Bij een bodem waar beplanting niet goed op wil groeien.

En ..... bij net aangeplante bomen, zodat ze beter aanslaan. En dat gaan jullie zo doen!!!!

De regenwormen zitten in een zak die in een doos zit.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Haal de regenwormen uit de zak en stop ze in de doos en meng ze even door elkaar.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Pak een handje regenwormen en zet ze in een hoopje bij elkaar op de grond.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Bij hele grote bomen komt het er zo uit te zien.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Waarschijnlijk
ziet het er
vandaag bij
jullie zo uit.

Beter behandeld. Beter beschermd.

Nog even een paar vragen aan jullie om niet te doen:

Niet met de regenwormen gooien!

Als een regenworm de bodem in kruipt, hem niet weer terugtrekken uit zijn gangetje.

Niet door de hoopjes heen woelen met je handen, ze gewoon op een hoopje laten liggen.

Een paar vragen aan jullie om wel te doen:

Probeer allemaal een handje uit te zetten.

Regenwormen zijn niet eng en ze voelen een beetje als levende spaghetti.

Regenwormen bijten je echt niet, dus je hoeft er niet bang voor te zijn.

Als iemand het niet durft, pest de ander daar dan niet mee!

Veel Plezier met het uitzetten van de regenwormen!!!

Beter behandeld. Beter beschermd.